

Аналіз стану виховної роботи за 2017-2018 навчальний рік

Організація виховної роботи в I семестрі 2017-2018 навчального року здійснювалася в закладі відповідно до вимог законів України: «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про позашкільну освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 №778 «Про затвердження Положення про загальноосвітній навчальний заклад», державної програми «Обдарована дитина», «Державної цільової програми підтримки сім'ї до 2016 року», наказу Міністерства освіти і науки України 07.09.2000 № 439 «Про затвердження рекомендацій щодо порядку використання державної символіки в навчальних закладах України», наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 31.10.2011 №1243 «Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів», наказу МОН України від 16.05.2015 № 641 «Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді», листа МОН від 27.07.2017 № 1/9-413 «Про деякі питання щодо організації виховної роботи в навчальних закладах у 2017-2018 навчальному році», листа Департаменту освіти і науки від 02.08.2017 № 02.1-13/3770 «Про деякі питання щодо організації виховної роботи у навчальних закладах у 2017-2018 навчальному році».

Плануючи виховну роботу, школою, класними керівниками обрано модель, в основу якої покладено тематичні місячники, а зміст виховної діяльності спрямований на формування системи цінностей і якостей особистості. Для здійснення поетапної та цілеспрямованої життєдіяльності школярів класні колективи діють у рамках визначених проєктів:

- 2-4 класи – «Я – член сім'ї»;
- 5 класи – «Я – учень школи»;
- 6-7 класи – «Я – житель міста Охтирки»;
- 8 класи – «Я – житель Сумщини»;
- 9 класи – «Я – громадянин України»;
- 10 класи – «Я – громадянин, патріот, гуманіст»;
- 11 класи – «Я – житель планети Земля».

Виховна робота в школі проводилася за такими напрямками: громадянське, патріотичне, трудове, превентивне, художньо - естетичне, моральне, екологічне виховання, сприяння творчому розвитку особистості. Основною метою виховної діяльності є створення в колективі оптимального, позитивного мікроклімату в позаурочний час, який би сприяв творчому саморозвитку кожного учня. Робота планувалася та проводилася згідно з річним планом, виховними планами класних керівників, планом заходів по проведенню виховної роботи з учнями шкіл міста та їхніми батьками в 2017-2018 навчальному році, затвердженим начальником відділу освіти Охтирської міської ради.

В основу виховного процесу педагогічний колектив обрав проблему «Створення умов для розвитку та становлення свідомого громадянина, духовно і фізично досконалої, здорової, соціально активної, творчої особистості».

Діяльність класних керівників була спрямована на реалізацію таких завдань:

- упровадження демократичної культури через вироблення відповідних процедур для захисту прав дитини і формування демократичних цінностей;
- підготовка учнів до повноцінного суспільного життя, яке передбачає виконання ролей громадянина, трудівника, громадського діяча, сім'янина, товариша;
- реальний підхід до педагогічної творчості та індивідуального впливу;
- переорієнтація учнівського та педагогічного колективів на гуманізацію виховання;
- створення умов для цілеспрямованого систематичного розвитку людини як суб'єкта діяльності, особистості, індивідуальності.

Відповідно до річного плану в I семестрі було проведено такі тижні, декади, місячники:

вересень – Всеукраїнський місячник профілактики дорожнього руху «Увага! Діти – на дорозі!»;

жовтень – Всеукраїнський місячник у рамках проведення Міжнародного місячника шкільної бібліотеки «Шкільна бібліотека – за здоровий спосіб життя»;

листопад – Місячник української писемності та мови «Краща мова єднання – це українська». Місячник формування культури здоров'я «Ціннісне ставлення до власного здоров'я»; тиждень патріотичного виховання (04.11-08.11.);

грудень – Місячник морально-правового виховання «Я – громадянин, я – патріот, я – вихованець своєї школи»; декада протипожежної безпеки (04.12 – 08.12.).

Вересень місяць – це початок навчального року, початок виховного процесу. 1 вересня класні керівники 1-11 класів з метою виховання учнів у національно-патріотичному дусі та формування в учнів шанобливого ставлення до історії України та її видатних осіб, формування громадянської гідності, патріотичних почуттів і впевненості молоді в майбутньому своєї держави провели Перший урок на тему «Моя країна – Україна». На першому уроці було проведено хвилину мовчання з метою вшанування пам'яті учасників Революції Гідності, загиблих у боротьбі за свободу, цілісність та єдність нашої держави.

7 вересня члени волонтерського загону «Янголи щастя провели традиційну акцію «Дитинство, обпалене війною», передали гуманітарну допомогу дітям Донбасу – одяг, взуття, шкільне приладдя, іграшки, солодощі. Цього разу подарунки отримали діти с. Новогригорівка та с. Орловське Волноваського району Донецької області.

Робота класних керівників у вересні розпочалася із повторення та вивчення правил дорожнього руху. Місячник профілактики дорожнього руху «Увага! Діти – на дорозі!» пройшов успішно, у його рамках було оформлено в усіх класах куточки з інформацією про безпечний рух дітей. Усі учні школи

оформили маршрут безпечного руху по мікрорайону школи під час проведення Єдиного уроку з питань безпечної поведінки дітей на дорогах. Класні керівники 1-5 класів Руденко А.І., Сліпець В.І., Демченко Т.В., Михайлова М.І., Яременко І.В., Задорожна Ж.М., Верескун Н.М., Бугай Ю.В., Колодяжна Л.А., Абрамова О.О., Заєць Л.І., Вашева Г.А., Проценко В.В. в доступній і цікавій для дітей формі, використавши малюнки, плакати, відеосюжети, провели рольові ігри, практичні заняття, уроки – тренінги, бесіди про те, яких правил безпеки слід дотримуватися, рухаючись з дому до школи і в зворотному напрямку. Учні здійснили цікаву подорож до країни «Дорожніх знаків», зупиняючись на станціях: «Азбука безпеки», «Я – учасник дорожнього руху». Традиційною є зустріч учнів школи з членами загону ЮІР «Еліт – ДАІ». Цього разу вони провели інформаційні п'ятихвилинки в 1-8 класах на теми: «Дорожній рух вимагає відповідальності та уваги», «Будь уважним по дорозі до школи», «Чи знаєш ти права та обов'язки пішоходів?», «У яких місцях переходити вулицю», «Які правила треба знати під час проїзду в шкільному транспорті?», «Основні знаки, на які слід звертати увагу на проїжджій частині». Педагог-організатор Сухомлин Н.М. підготувала п'ятихвилинки «Правила дорожнього руху» з переглядом мультфільмів на цю тематику.

Правила дорожнього руху вивчаються на уроках основ здоров'я, тому вчитель Савченко О.В. підготувала й провела вікторину «Чи знаєш ти обов'язки та права пішоходів?» для учнів 5-6 класів. Класні керівники 9-11 класів організували години спілкування на теми: «Увага – перший помічник на дорозі», «Важливі правила пішохода», «Я не порушую ПДР, а ти?».

Класний керівник 1-А класу Колодяжна Л.А. провела заняття-подорож «Дружні поради Світлофора Мигайлика», класні керівники 1-Б та 1-В класів Бугай Ю.В., Абрамова О.О. – практикум «Правила знай – світлофора поважай», Скорик Л.П., класний керівник 6-Б класу, провела практичне заняття «Будь відповідальним пішоходом!». Учні разом із класним керівником пригадали правила безпечної поведінки на дорозі, рухи регулювальника, розробили алгоритм дій відповідального пішохода.

У кінці місячника педагог – організатор Сухомлин Н.М. організувала та провела конкурс малюнків та стіннівок «Я вивчаю ПДР, а ти?», конкурс малюнків на асфальті «Діти за безпеку дорожнього руху».

З метою родинного виховання з 18.09 по 22.09.2017 було проведено тиждень родинного виховання «Мій люблячий, дбайливий тато». Учні школи взяли участь в обласному конкурсі творчих робіт (малюнок, есе) «Мій люблячий, дбайливий тато».

З метою виховання в учнів ціннісного ставлення до свого фізичного, психічного та соціального «Я» та в рамках Тижня здоров'я до Дня фізичної культури та спорту та до Дня туризму вчителі фізичної культури Бойко О.В., Лапоног Л.В., Перетяцько В.О., Мучаров О.М. провели лінійку, присвячену відкриттю «Олімпійського тижня», на яку було запрошено Меєровича Ю.М., заслуженого працівника фізичної культури та спорту України, майстра спорту Міжнародного класу з боротьби дзюдо та самбо, голову Охтирського

осередку національного олімпійського комітету в Сумській області, депутата Сумської обласної ради.

Після привітального слова відбулися показові виступи вихованців спортивно-бального клубу «Динамо» (керівник Ю.О. Сафронова). Свої бойові навички продемонстрували вихованці відділення дзюдо ДЮСШ.

Учні 1-х класів разом з батьками (під керівництвом Бойка О.В.) узяли участь у святі «Мама, тато, я – спортивна сім'я».

Класні керівники 5-9 класів провели виховні години та бесіди: «Збережи здоров'я та й на все життя» (Приходько Т.І., Скорик Л.П., Єрмола Л.І., Шапошник Н.М., Місейко Т.Г., Лапоног Л.В., Малєжик І.М., Баранник І.П., Вашева Г.А., Заєць Л.І., Проценко В.В.), 10 клас - «Секрети довголіття» (Шудрик Н.І., Стреленко Ю.О.).

Педагогом-організатором Сухомлин Н.М. організовано конкурс малюнків та газет «Спорт – це життя». Учні 9-11 класів узяли участь у змаганнях «Майбутні олімпійці».

22.09.2017 – День партизанської слави. З метою патріотичного виховання підростаючого покоління на прикладах подвигів старших поколінь у боротьбі з фашизмом учитель історії Скорик Л.П. провела бесіду з учнями 5-6 класів «Ваш подвиг у наших серцях». Діти переглянули відео про діяльність партизанських загонів та підпільних груп. Зацікавила учнів інформація про С.А. Ковпака.

З метою екологічного виховання, поліпшення санітарного стану доквілля учні школи взяли участь в акції по озелененню класних кімнат «Квітує, рідна школо!» у межах акції «Чисте подвір'я – чиста Земля», Учителі біології Проценко В.В., Косенко Л.М. організували вікторини, екологічні уроки під гаслом: «Знай! Люби! Бережи!», інформаційні перерви «Стан доквілля сьогодні».

До Дня європейських мов 26.09.2017 учні 10-А кл. провели акцію в школі, аби привернути увагу до свята та мовної різноманітності. Діти завітали на уроки з інформацією про свято, роздали інформаційні буклети.

Учнівське самоврядування (на чолі з педагогом-організатором Сухомлин Н.М.) підготувало виховну годину «Трагедія Бабиного Яру» для учнів 9-11кл. з метою сприяти поглибленню знань із проблемних тем української історії та формуванню толерантності в міжнародних відносинах. Протягом дня учні школи відвідували музейну кімнату та ознайомилися з матеріалами про трагедію.

Протягом I семестру проведена значна робота з патріотичного виховання. У школі оновлено куточок державної символіки. Такі куточки є в кожній класній кімнаті. Учні мають змогу знайомитися з державними символами України – Гербом, Прапором, Гімном.

Всеукраїнський місячник у рамках проведення Міжнародного місячника шкільної бібліотеки «Шкільна бібліотека – за здоровий спосіб життя» було проведено в жовтні.

З метою формування в учнів здатності й бажання дотримуватися здорового способу життя, навичок толерантного спілкування, розширення

читацького світогляду в шкільній бібліотеці був проведений урок-вікторина «Здоровим бути – круто!». 2 команди учнів 5-Б класу мали змогу позмагатися в конкурсах: «Лото здоров'я», «Розгадай кросворд», «Книгу прочитаєш – про здоров'я все пізнаєш», «Прочитай приказку» та ін. Під час музичних пауз діти співали та весело виконували руханки.

У рамках проведення місячника «Шкільна бібліотека – за здоровий спосіб життя» до читального залу книгозбірні завітали найменші читачі. З метою формування поняття здорового способу життя, культури харчування, ролі вітамінів для організму людини для першокласників був проведений виховний захід «Вітаміни в життя людини». Діти здійснили цікаву подорож до країни Вітамінізації та переглянули корисні мультфільми-підказки «Стоп, застуда!» та «Імунітет».

20 жовтня бібліотека гостинно відчинила двері для найменших своїх читачів. «Радий знайомству, мій юний читач» - такий урок-екскурсію було проведено для учнів 1-х класів. Знайомство з бібліотекою закінчилося переглядом відеоказок від телеканалу «Плюс-плюс».

З метою виховання культури миру, терпимості, розуміння і ненасильства 2 жовтня, у Міжнародний день насильства, учні 5 класів, які проявили ініціативу щодо проведення низки заходів, відвідали молодших школярів і розповіли про їхні права та обов'язки. Діти 1-4 класів з цікавістю слухали дану інформацію. Активісти 5-В класу проявили свої художні здібності й підготували малюнки на тему «Моє щасливе життя». Учні 5-А класу закликали своїм флешмобом «Ми проти насильства» всіх інших учасників освітнього процесу приєднатися до них і стати однимумцями.

04.10.2017 команда юних правознавців 9 класів на чолі з учителем правознавства Стреленко Ю.О. взяла участь в історико-правовому квесті «Учора, сьогодні, завтра – розуміємо права дитини» в рамках освітньо-виховного проекту «Розуміємо права дитини». У нелегкій, але веселій та захоплюючій грі-змаганні серед команд міських шкіл команда виборола II місце та була нагороджена грамотою і пам'ятним кубком. Усі учасники квесту отримали подарунки від організаторів – Охтирського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

До Дня українського козацтва та Покрови Пресвятої Богородиці 12 та 13 жовтня, з метою вшанування мужності та героїзму захисників незалежності і територіальної цілісності України, сприяння зміцнення патріотичного духу в суспільстві учні школи взяли участь у ряді заходів:

- загальношкільному ярмарку;
- виставці плакатів та малюнків;
- конкурсі української пісні;
- зборі допомоги військовим у зоні АТО.

З метою виховання учнівської молоді в дусі патріотизму, прищеплення любові до рідного краю, ушанування подвигу наших пращурів класні керівники 1-11 кл. до Дня українського козацтва та до Дня захисника України провели: години спілкування «З козаків візьмемо приклад» (1-4 класи), виховні години «Українське козацтво – славетні сторінки нашої історії» (5-8

класи), виховні години «Духовні вартості українців. Козацтво як втілення національного етичного ідеалу» (9-11 класи). Бібліотекар школи Подоляка В.Д. організувала виставку-огляд «Жили собі українці та й на Запоріжжі». Тиждень патріотичного виховання «Земля моя – моя історія жива» проведено в школі з 09.10 по 18.10.2017.

Класні керівники 1-3 класів Руденко А.І., Сліпець В.І., Демченко Т.В., Михайлова М.І., Колодяжна Л.А., Бугай Ю.В., Абрамова О.О. провели виховні години «Українські звитяжці. Історична подорож у часі. Славетні імена України», «Нині вільна й незалежна Україна – ненька. Її ревню захищають нові козаченьки». Популяризації серед української молоді військової справи та здорового способу життя, фізичної культури сприяв захід «Козацькі розваги», проведений класним керівником 4-Б класу Задорожною Ж.М. Було запрошено батьків. Малі козачата декламували патріотичні вірші про Україну та козацтво, виступили із запальним таночком, прогорнули сторінки давньої історії, з'ясували роль козацтва в історії українського народу, згадали імена гетьманів України. Найбільше дітям сподобалося, звісно ж, брати участь в естафетах і змаганнях: «Повзунець», «Поїзд», «Передача листа», «Мішень», «Як козаки через річку переправлялися» – школярі продемонстрували свою спритність, силу сміливість і витривалість».

З метою відродження духовності, формування громадянської культури, національності свідомості учнів, пробудження інтересу до поглибленого вивчення історії та культурних надбань українського народу було проведено загальношкільний флешмоб «Шануємо героїв України: від козака до захисника». Ініціаторами проведення такого заходу стало учнівське самоврядування школи «Нове покоління» та його координатор – педагог-організатор Сухомлин Н.М. Під час заходу лунали українські пісні на козацьку тему, учні розгорнули найбільший шкільний прапор України, тримаючи в руках жовто-блакитні паперові долоньки як символ миру, віри та надії. Через мистецтво танцю, використовуючи національну символіку, вихованці довели, що Україна все-таки буде єдиною та незалежною державою.

У рамках відзначення Дня захисника України проведено акцію «Напиши листа захиснику України». У ході акції учні нашої школи підготували листи-малюнки: «Українському солдату», «Слава козацька не вмере, не загине», «Славним хлопцям–українцям», «Повертайся живим». Також школярі написали вірші воїнам та виготовили для них обереги. Усе це було відправлено солдатам, які перебувають в зоні АТО.

Класні керівники 5-8 класів провели виховні години, відеоуроки з обговоренням: «В єдності наша сила» (Заєць Л.І., Вашева Г.А., Скорик Л.П., Приходько Т.І., Єрмола Л.І., Місейко Т.Г., Баранник І.П.), «Ніхто, крім нас!» (Проценко В.В.), «Бійці невидимого фронту: снаряд чи слово?» (Шапошник Н.М.).

Напередодні Всеукраїнського свята, присвяченого Дню козацтва та Дня захисника України класний керівник 10-А класу провела відкриту виховну

годину «Відповідь нескореного народу». У формі усного журналу учні познайомилися з історією формування Української повстанської армії. Великий інтерес в учнів викликав перегляд кінофільму «ОУН-УПА: війна на два фронти», що сприяв донесенню до учнівської молоді історичної правди. Остання сторінка усного журналу була присвячена сучасним подіям – боротьбі українського народу за свободу на сході України. На прикладах подвигів героїв АТО учні прийшли до висновку, що сучасні герої є достойними продовжувачами козацьких традицій та подвигів героїв часів Другої світової війни.

24 жовтня учні профільного правового 10-А класу разом з класним керівником вчителем історії та правознавства Стреленко Ю.О. провели екскурсію до міської прокуратури. Мета екскурсії – на практиці познайомити майбутніх юристів з діяльністю прокуратури. Екскурсію з учнями провела молодший радник юстиції, прокурор Охтирської міської прокуратури Ліна Володимирівна Ткаченко, яка ознайомила дітей з повноваженнями та практичною діяльністю органу, показала робочі місця прокурорів. Учні мали можливість поставити запитання спеціалісту. Школярів цікавило, яку роботу конкретно доводиться виконувати прокурорам, які вимоги до особистих якостей робітників прокуратури, де можна здобути освіту та багато інших запитань.

До Дня захисника Вітчизни волонтерський загін «Янголи щастя» організував акцію «Привітай захисника з Днем козацтва та Днем захисника». Молодші школярі школи підготували малюнки, написали вітальні листівки. Старші учні підготували вітальні плакати, де висловили героям щирі слова підтримки та побажання. Вітання солдатам традиційно відправили з волонтером Вінник Н.А. Солдати отримали вітання й передали «янголятам» подяку та запевнили, що з такою підтримкою обов'язково переможуть.

Традиційною є участь учнів закладу в конкурсах естетичного спрямування. З метою розвитку творчих здібностей під керівництвом учителя музичного мистецтва учні закладу беруть участь у конкурсах різного рівня. На Міжнародному форумі «Партнерів єднає мелодія пісні», що проходив наприкінці жовтня в м. Горішні Плавні, вокальний ансамбль Охтирської ЗОШ № 3 «Діамант», керівник Соседко А.В., гідно представив наше місто й став дипломантом конкурсу міжнародного рівня та отримав перемогу в номінації «Високий рівень вокальної майстерності».

З метою виховання шанобливого ставлення до людей похилого віку 3 жовтня класні керівники 1-6 класів провели бесіди до Міжнародного дня громадян похилого віку «Хто про старших дбає, той гідною людиною зростає». Класні керівники 7-11 класів – виховні години «Мудрі й багаті літами». Бібліотекар Подоляка В.Д. провела бібліотечний урок «Поспішайте робити добро».

З метою створення належних умов для набуття школярами правових знань та навичок у їх застосуванні, підвищення рівня правової культури учнів, виховання поваги до закону і прав людини з 3 жовтня по 10 жовтня в закладі було проведено Тиждень правових знань на тему «Знай свої права,

поважай правопорядок і закон». Учителі правознавства організували заходи правоосвітнього та право-виховного характеру, зокрема конференції, лекції, бесіди, семінари (5-8 класи), конкурси, вікторини, конкурс малюнків (1-4 класи). Учитель правознавства Стреленко Ю.О. провела вікторину «Запитання від Феміди» між учнями 8-А та 8-Б класів, а з учнями 9-х класів – юридичну гру «Юридичний футбол». Учніське самоврядування школи підготувало для учнів початкової школи виховну годину «Твої права. Конвенція про права дитини» та продемонструвало цікаві мультфільми про права та обов'язки дітей.

У листопаді виховна робота в школі була спрямована на формування культури здоров'я «Ціннісне ставлення до власного здоров'я», проведено місячник української писемності та мови «Краща мова єднання – це українська», організовано тиждень патріотичного виховання (з 03.11 – 10.11.2017).

З метою патріотичного виховання, на виконання Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах у межах Тижня патріотичного виховання (03.11. – 10.11.) класні керівники 1-4 класів провели бесіди «Минуле, теперішнє та майбутнє у вчинках та діяннях українців», класні керівники 5-8 класів організували перегляд та обговорення учнями вітчизняних художніх і документальних фільмів «Наша історія в кінофільмах». Класні керівники 9-11 класів залучили учнів до участі у фестивалі патріотичної пісні. Педагог-організатор Сухомлин Н.М. організувала та провела конкурс дитячої зображувальної творчості «Слава українським військовим», виставку дитячих робіт «Наш пошук і творчість – тобі, Україно!».

9 листопада – День української писемності та мови. Вихованці гуртка «Юні журналісти» ОМЦПО-МАН та учні Охтирської ЗОШ І-ІІІ ступенів № 3 з учителем української мови та літератури Вашевою Г.А. зібралися в Охтирському краєзнавчому музеї на урочисте відкриття XVII Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості, що проходить під гаслом «Об'єднаймося ж, брати мої». Працівники музею Мамедова К.І. та Бойко О.В. розповіли присутнім про історію розвитку української мови на Охтирщині. Діти зрозуміли цінність рідної мови, пізнали чимало цікавого про походження писемності. Переконалися в тому, що вчити мову треба, бо її життя залежить від народу, який зберігає її у своїй душі, звичаях, традиціях, піснях, культурі.

Зворушила присутніх виразною декламацією вірша Олега Орача «Як ми українці...» Сталинська Аліна. Дівчинка довела, що рідна мова – це мова батька, мами, це мова народу, це мова серця.

Учніське самоврядування «Нове покоління» нашої школи з нагоди Дня української писемності та мови 9 листопада організувало загальношкільний лінгвістичний арт-моб «Плекаймо мову!». Вихованці закладу поширювали крилаті вислови про рідну мову відомих українських письменників,

громадських та культурних діячів, видатних історичних постатей. Організували для учнів початкових класів перегляд відеоролика «10 цікавих фактів про українську мову». Цим наш учнівський парламент засвідчив, що варто дбати про чистоту та красу рідної мови, пам'ятати про її вишуканість, гармонійність та милозвучність.

З нагоди свята 4 команди учнів 7 класів нашої школи змагалися в конкурсі «Шануй рідну мову», який підготувала й провела вчитель української мови та літератури Шапошник Н.М. Переможців і переможених не було. Усі учасники отримали грамоти: «Найрозумніша команда», «Найкмітливіша команда», «Найвеселіша команда», «Найдружніша команда».

До Дня української писемності й мови учні 5-А класу (учителі Гузенко О.В., Шмонько Р.Л.) провели флешмоб «Наша мова єднання». Діти продемонстрували улюблені книжки українських письменників, прозвучали слова видатних людей про мову. Учні 11-х класів (учителі Крючко Н.Л., Шмонько Р.Л.) узяли участь у засіданні «круглого столу» з теми «Мова наша – серце наше». Учні 5-11 класів взяли участь в акції «Всеукраїнський радіодиктант національної єдності».

З 20 по 24 листопада пройшли Дні пам'яті жертв голодомору. У рамках цих днів були проведені виховні години на теми: «Ти вижив, мій народ» (класні керівники Проценко В.В., Вашева Г.А., Заєць Л.І., Приходько Т.І., Скорик Л.П.), «Україна пам'ятає» (класні керівники Лапоног Л.В., Малезик І.М.), «Голод 1932-1933 р.р.» (класний керівник Чут В.Г.).

У четверту суботу листопада Україна вшановує пам'ять про загиблих від Голодомору 1932-2933 років. На виховній годині «Під знаком біди» учні 11-Б класу (під керівництвом Шмонько Р.Л.) поглибили знання про Голодомор як акт Геноциду українського народу, його причини й наслідки. Старшокласники переглянули фрагменти фільмів «Голод-33», «Україна в огні», «Живі». Учениця Новікова А., декламуючи вірш про чорну сторінку в історії українського народу, зуміла словом достукатися до сердець своїх ровесників. Зворушливою була інсценізація повчання матері малолітнім дітям берегти й цінувати хліб, завжди пам'ятати, що хліб – це життя.

24 листопада в Охтирській ЗОШ І-ІІІ ступенів № 3 було проведено ряд заходів з метою вшанування пам'яті жертв голодомору, які були спрямовані на донесення до школярів масштабів жорстокості, з якою винищували український народ, виховання особистої стурбованості кожного за події тих років. Проведено загальношкільний «Крок-реквієм» на тему «Голодомор 1932-1933 років. Україна пам'ятає», на якому увазі учнів було запропоновано перегляд документальних відео- та фотоматеріалів, що дали змогу унаочнити жорстокі факти із життя українського народу у 1932-1933 роках. Учнівським самоврядуванням були проведені інформаційні хвилинки, екскурсії до шкільного музею. Учням було представлено для перегляду відеосюжети із спогадів очевидців, у яких йшлося про те, як відбувалася колективізація, вивезення зерна і їжі за кордон.

Учителі історії провели засідання «круглого столу» на тему «Голодомор у нашому місті», інформаційні п'ятихвилинки «Тридцять третя весна у ХХІ ст.» - заступник директора з виховної роботи Гузенко О.В., педагог-організатор Сухомлин Н.М. З метою гідного вшанування жертв голодоморів в Україні, формування в учнів ставлення до життя людини як найвищої цінності організовано педагогом-організатором Сухомлин Н.М. перегляд та обговорення документального фільму «Голодомор-1933» (5 міні-фільмів із циклу «Долі»).

Педагогічні працівники сприяють усебічному розвитку учнів закладу, тому особливо приємно, коли участь у конкурсах, олімпіадах є результативною.

13 листопада 2017 року у м. Києві відбулося урочисте вручення стипендій Президента України переможцям Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових предметів. Міністр освіти і науки України Лілія Гриневич привітала та особисто вручила дипломи лауреата стипендії Президента України найкращим учням України. Учень 10-А класу нашої школи Ткаченко Артем (учитель Ситнік Т.М.) як переможець IV етапу Всеукраїнської олімпіади з історії став лауреатом стипендії Президента України і буде отримувати стипендію Президента України протягом року.

До Міжнародного дня непаління 14.11.2017 заступником директора з виховної роботи Гузенко О.В. та педагогом – організатором Сухомлин Н.М. було проведено інформаційні п'ятихвилинки «Ні – палінню!» для учнів 7-11 класів з переглядом відеосюжетів про шкідливість паління. Відбулася зустріч учнів 8-11 класів з лікарем-наркологом Юшкевич І.Д.

16 листопада психологом школи Гончар Я.С. та соціальним педагогом Тимченко Н.О. за окремим планом було організовано заходи до Міжнародного дня толерантності. Учні підготували виставку тематичних малюнків «Толерантність починається з мене» Серед учнів 9-11 класів проведено конкурс «Толерантність у висловах», де учні мали можливість представити своє бачення толерантності. А учні 1 класу об'єдналися у флешмобі «Толерантність – це чудово».

Класними керівниками 8-11 класів Баранник І.П. (8-А клас), Місейко Т.Г. (8-Б клас), Лапоног Л.В. (9-А клас), Малєжик І.М. (9-Б клас), Стреленко Ю.О. (10-А клас), Шудрик Н.І. (10-Б клас), Чут В.Г. (11-А клас), Шмонько Р.Л. (11-Б клас) проведено години спілкування на теми: «Моральний ідеал та його місце в житті людини», «Бути здоровим – бути красивим», «Сенс життя людини», «Щастя. Як його досягти?».

День Гідності і Свободи відзначається щорічно з метою утвердження в Україні ідеалів свободи й демократії, збереження й донесення до сучасного та майбутніх поколінь об'єктивної інформації про доленосні події в Україні, а також віддання належної поваги, патріотизму й мужності громадян, які в листопаді 2013 року – лютому 2014 року стали на захист демократичних цінностей, прав і свобод людини й громадянина, національних інтересів нашої держави та її європейського вибору.

У грудні було проведено роботу за планом місячника морально-правового виховання «Я – громадянин, я – патріот, я – вихованець своєї школи», декади протипожежної безпеки.

З метою відзначення Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом та порозуміння з ВІЛ-позитивними людьми в школі відбулося ряд заходів: години спілкування «Поширення та профілактика ВІЛ/СНІДу в Україні», серед учнів 8-11 класів було проведено виховні години на тему «Основні шляхи передачі ВІЛ від однієї людини до іншої», «Міфи і факти про СНІД», виставка малюнків «Я проти СНІДу», які підготували педагог-організатор Сухомлин Н.М., учитель біології Проценко В.В., учнівське самоврядування «Нове покоління». Було продемонстровано відеоролики, у яких розповідалося про виникнення ВІЛ-інфекції, шляхи передачі та профілактика хвороби.

Незабаром закінчується ще один навчальний рік, і тому, все менше часу залишається у майбутніх випускників школи для професійного самовизначення. Щоб правильно орієнтуватися в просторі вибору професії, необхідно знати, які ж професії актуальні сьогодні на ринку праці. Тому учні 10-х класів звернулися до спеціалістів міського центру зайнятості. Бейз О.Г. докладно познайомив під час екскурсії учнів з структурою та роботою центру зайнятості. До уваги учнів були представлені актуальні професії на ринку праці в нашому місті, області та взагалі в Україні. Олексій Георгійович продемонстрував прогнозований графік професій, які втрачають свою актуальність і з часом взагалі зникнуть. Спілкування проходило у формі діалогу, що дало можливість учням отримати відповіді на запитання, що є для них важливим при виборі майбутньої професії.

З 04 по 08 грудня у школі пройшов Всеукраїнський тиждень правознавства, у рамках якого було проведено ряд заходів:

- 04.12.2017 Стреленко Ю.О., Скорик Л.П. провели лекцію для учнів 8-11 класів «Сучасне значення та погляд на Загальну декларацію прав людини». Цього ж дня бібліотекар школи Подоляка В.Д. підготувала виставку – презентацію видань про права людини «Я – громадянин правової держави»;
- учні 1-6 класів взяли участь у конкурсі малюнків «Права дитини в малюнках», а учні 7-11 класів – у виставці стіннівок «Знай та поважай свої права»;
- 06.12.2017 класний керівник 6-Б класу Скорик Л.П. провела для учнів 5-6 класів правову гру «Розумники і розумниці»;
- 08.12.2017 учитель Стреленко Ю.О. спільно з представниками учнівського самоврядування взяли участь у проведенні Всеукраїнського уроку «Права людини» з нагоди проголошення Загальної декларації прав людини;
- 08.12.2017 учителі Стреленко Ю.О., Скорик Л.П. провели конкурс рефератів учнів 9-11 класів «Значення Загальної декларації прав людини для сучасного суспільства»;

- 08.12.2017 учні 9-11 класів взяли участь у захисті проектів «Корупція – загроза правам і свободам людини»;
- 08.12.2017 педагог-організатор Сухомлин Н.М. організувала перегляд художніх та документальних фільмів про права людини та правозахисну діяльність в Україні.

6 грудня – День Збройних сил України. Учні 7-А класу з класним керівником Єрмолою Л.І. підготували та провели лицарський турнір «Я – майбутній захисник Вітчизни». Учасники турніру змагалися в конкурсах «Родовий герб», «Вітання для мами», «Влучний кидок», «Вправний кухар», «Захисник Вітчизни» та конкурсі ерудитів. За результатами турніру в номінаціях Лицар «Шляхетність» перемогу здобув Луцик В., Лицар «Ерудит» - Лимаренко Б., Лицар «Винахідливість» - Смирнов М., Лицар «Артистизм» - Аль-Хамуд М.

З метою формування толерантного ставлення до дітей та громадян з інвалідністю, сприйняття їх як рівноправних членів суспільства до відзначення Міжнародного дня інвалідів у школі було проведено Уроки доброти на тему «Дивіться на нас, як на рівних». Годину спілкування з учнями 1-Б та 1-В класів на тему «Чужої біди не буває» провела Абрамова О.О. Учні 2-А, 2-Б класів (класні керівники Руденко А.І., Сліпець В.І.) узяли участь у рольовій грі «Основні принципи етикету в спілкуванні з людьми з особливими потребами».

Класні керівники 3-4 класів Демченко Т.В., Михайлова М.І., Крощенко О.М., Бугай Ю.В., Задорожна Ж.М., Верескун Н.М. провели виховну годину «Байдужість – найстрашніший ворог людини». Учні 5-7 класів (класні керівники Заєць Л.І., Вашева Г.А., Проценко В.В., Скорик Л.П., Приходько Т.І., Єрмола Л.І., Шапошник Н.М.) переглянули й обговорили відеоролик «Найкращі моменти Параолімпійських ігор».

19 грудня 2017 року учні 3-А класу (класний керівник Демченко Т.В.) провели для учнів початкових класів свято «Із неба в український край іде святий Миколай». Діти поглибили свої знання про зимові свята та обряди нашої країни, дізналися про життя святого Миколая. Маленькі школярки співали, танцювали, переглядали відеоролики. У ході конкурсів та ігор вчилися бути милосердними.

До 100-річчя початку Української революції класний керівник 10-А класу Стреленко Ю.О. провела виховну годину, на якій відбулася презентація історико-документального роману Ю.Ю. Горліса-Горського «Холодний Яр».

З 04.12 по 08.12.2017 в школі пройшла декада протипожежної безпеки. Учні 1-6 класів узяли участь у конкурсі малюнків.

Напередодні Новорічних свят, з метою запобігання пожеж учні 1-4 класів стали учасниками гри – змагання «Правила протипожежної безпеки знай та біди уникай». Класні керівники 5-9 класів Заєць Л.І., Вашева Г.А., Проценко В.В., Приходько Т.І., Скорик Л.П., Єрмола Л.І., Шапошник Н.М., Місейко Т.Г., Баранник І.П., Лапоног Л.В., Малезик І.М. провели виховні години, бесіди, вікторини на протипожежну тематику: «Пожежна безпека твоєї оселі», «Хай вогонь в серцях палає, а пожеж хай не

буває», «Хай дитина знає кожна: пустувать з вогнем не можна», «Знання й умілі дії – запорука перемоги над вогнем».

З метою попередження правопорушень робота з правового та превентивного виховання здійснювалася за такими напрямками: просвітницька та профілактична. У цьому значну роль відіграє спільна діяльність школи та правоохоронних органів. Так, серед учнівського контингенту 4-10 класів 3 учні перебували в I семестрі на внутрішкільному обліку: Брень В. (9-Б клас), Підлетюк Р. (9-А клас), Конвісар Д. (11-Б клас). З цими школярами проводиться профілактична робота за такими напрямками:

- соціально–педагогічна допомога,
- сприяння зайнятості учнів у позашкільний час,
- створення умов для змістовного проведення дозвілля (спортивні секції, участь у конкурсах, заходах, тощо).

У цьому значну роль відіграє спільна діяльність школи та працівників КМСН. Бичков В.І. 20.10.2017 провів профілактичну роз'яснювальну роботу серед учнів 6-8 класів про неприпустимість протиправної поведінки в навчальному закладі, брав участь у засіданні шкільної ради профілактики.

Стали традиційними спільні рейди з працівниками міліції, відділу освіти, соціальної служби в сім'ї, що потребують особливого контролю (у родини Кіяшко А., Мицай В., Бабича Н., Остапенко К., Товкач Н.).

Значну роль у правовиховній роботі відіграють органи учнівського самоврядування. Так стали традиційними щомісячні засідання ради профілактики. За період I семестру було проведено 4 засідання ради профілактики, на яких розглянуто питання порушення дисципліни під час освітнього процесу, стан успішності та відвідування учнями школи, та 4 засідання наркопосту. Крім того на засідання були запрошені батьки Підлетюка Р., учня 9-А класу, Конвісара Д., учня 11-Б класу.

У школі створено банк даних на учнів, схильних до правопорушень. Класні керівники ведуть щоденники педспостережень, за кожним учнем закріплений педагог – наставник.

З метою профілактичної роботи класними керівниками Лапоног Л.В. (9-А клас), Малезик І.М. (9-Б клас), Шмонько Р.Л. (11-Б клас), Стреленко Ю.О. (10-А клас), Шудрик Н.І. (10-Б клас), Чут В.Г. (11-А клас) були проведені виховні години, години спілкування на теми: «Правила для учнів – закон шкільного життя», «Палити - це добре чи погано?», «Зроби правильний вибір».

Художньо–естетичне виховання – це напрямок, де учні можуть проявити свої уміння, здібності, творчість. Робота з обдарованими учнями є невід'ємною частиною виховання особистості в суспільстві. Розкриваючи себе, учні беруть участь у конкурсах, виставках, концертних програмах, фестивалях. До Дня учителя вчитель музики Соседко А.В. та педагог–організатор Сухомлин Н.М. підготували й провели концерт, задіявши талановитих та обдарованих учнів. До Дня української писемності та мови в школі пройшли літературні вікторини, конкурс творців казок.

Спільна діяльність батьків та учнів допомагає розкривати творчий потенціал усіх, хто бере участь у конкурсах, виставках. Стали традиційними виставки «Рясне осіннє золото» (до Дня учителя), виставка зимових композицій «Зимова казка» у межах акції «Збережи ялинку», конкурс «Замість ялинки - букет». Вдалою була участь учнів нашої школи в міському конкурсі новорічних іграшок Мармура М., Пелих С. (4-А клас) – II місце в номінації «Новорічний символ», Горелова Є. (1-Б клас) – I місце в номінації «Новорічний чобіток».

Напередодні Нового року члени учнівського самоврядування спільно з педагогом – організатором Сухомлин Н.М. та вчителем музичного мистецтва Соседко А.В. підготували для дітей молодших класів казкову виставу «Новорічні пригоди Маші і Віті». Учні 5-6 класів перетілилися в улюблених казкових героїв, учні 7-8 класів узяли участь у грі «Хто зможе». Старшокласники проявили свої акторські вміння в конкурсі «Снігові володарі новорічного свята», де обирали найкращих Діда Мороза та Снігуроньку. Найкращими були учні 11-А класу (класний керівник Чут В.Г.).

«Твори добро для людей» – цей вислів є девізом для кожного учасника освітнього процесу. Робота трудового та волонтерського напрямку взаємопов'язані. Акція «Ми школу любимо і дбаємо про неї» включає в себе декілька напрямків: з вересня по грудень 2017 року пройшли акції по збору макулатури. Напередодні новорічних свят волонтерський загін «Янголи Щастя» організували допомогу та приємні подарунки дітям і військовим у зону АТО. Учні відгукнулися на акцію та підготували багато вітальних листівок, солодощів та подарунків. Вихованці школи завжди підтримують наших бійців і дітей, тому швидко відгукнулися на їхні потреби. 27 грудня були передані плакати, листи, малюнки та зібрані речі.

Виховуючи доброту, повагу, милосердя, чемне ставлення до старшого покоління, до тих, хто потребує допомоги, ціннісне ставлення до праці, класними керівниками 1-11 класів були проведені бесіди: «Велике диво доброти і милосердя», «Праця – це краса», «Ти знаєш, що означає бути людиною?», «Як товаришувати з дітьми з фізичними вадами».

З метою профорієнтації учнівської молоді в школі проводяться зустрічі з представниками вищих навчальних закладів:

-
- 21.09.2017 – представник ІПА (м. Харків);
- 05.10.2017 – представник СНАУ;
- 08.11.2017 – представник НТУ «ХПУ»;
- 08.11.2017 – представник НТУ с/г ім. П. Василенка;
- 10.11.2017 – представник НТУ «ХПУ»;
- 17.11.2017 – представник Полтавського професійного ліцею;
- 22.11.2017 – представник Сумського НАУ;
- 29.11.2017 – представник ХНАДУ;
- 01.12.2017 – представник Полтавського коледжу нафти та газу;
- 15.12.2017 – представник Харківського національного університету ім. Я. Мудрого.

Класними керівниками 5-8 класів проведено мандрівку по ярмарку професій на тему «Скільки у світі професій». Практичний психолог Гончар Я.С. та соціальний педагог Тимченко Н.О. протягом семестру організували індивідуальні консультації учнів з профвибору, провели тренінг «Що таке розум?», «Як розвивати розумові здібності»; організували роз'яснювальну роботу на загальношкільних батьківських зборах батьків учнів 9-11 класів на тему «Роль батьків у процесі вибору професії та самовизначення підлітків». Висвітлили психологічні особливості розвитку дітей старшого шкільного віку та головні фактори, що впливають на вибір професії старшокласниками.

З метою туристсько-краєзнавчої роботи та спільної виховної діяльності школи та сім'ї учні разом з батьками здійснили екскурсії до м. Харкова (учні 1, 2, 3, 5 класів).

У школі за окремим графіком працюють гуртки. Діти самостійно обрали напрямок своєї діяльності, відповідно до уподобань («Вокальний спів» – керівник Соседко А.В., «Хореографічного танцю «Дебют» – керівник Ніконенко О.М., «Школа безпеки» – керівники Махно Є.В., Криницька І.І. Трудовий десант піклується про благоустрій нашої школи: кожна класна родина слідкує за чистотою закріпленої території та свого приміщення. Трудова діяльність включає в себе і чергування учнів по школі, що відбувається згідно з графіком чергування. За I семестр учні 9-11 класів чергували двічі. Згідно з наказом по школі «Про організацію чергування учнів під час навчально-виховного процесу» учні разом з класним керівником розпочинають чергування о 07.45 годині. Класні керівники в п'ятницю перед початком чергування здійснювали розподіл доручень, доводили до відома дітей обов'язки чергового та забезпечували явку у визначений термін згідно з графіком.

Аналізуючи стан виховної роботи в школі за I семестр слід відзначити високу виконавчо-дисциплінарну діяльність таких класних керівників: Демченко Т.В., Руденко А.І., Скорик Л.П., Єрмоли Л.І., Лапоног Л.В., Чут В.Г., Стреленко Ю.О.

В основу виховного процесу педагогічний колектив обрав проблему «Створення умов для розвитку та становлення свідомого громадянина, духовно і фізично досконалої, здорової, соціально активної, творчої особистості».

Діяльність класних керівників була спрямована на реалізацію таких завдань:

- упровадження демократичної культури через вироблення відповідних процедур для захисту прав дитини і формування демократичних цінностей;
- підготовка учнів до повноцінного суспільного життя, яке передбачає виконання ролей громадянина, трудівника, громадського діяча, сім'янина, товариша;
- реальний підхід до педагогічної творчості та індивідуального впливу;
- переорієнтація учнівського та педагогічного колективів на гуманізацію виховання;

- створення умов для цілеспрямованого систематичного розвитку людини як суб'єкта діяльності, особистості, індивідуальності.

Відповідно до річного плану в II семестрі було проведено такі тижні, декади, місячники:

січень – місячник громадянського виховання «Ціннісне ставлення до суспільства і держави»; тиждень народознавства «Різдвяні звичаї в Україні»; лютий – місячник формування естетичних смаків «Ціннісне ставлення до культури і мистецтва»;

березень – місячник родинного виховання «Без сім'ї нема щастя на землі»;

квітень – місячник екологічного і правового виховання «Себе я бачу в дзеркалі природи і збережу його»; тиждень правознавства;

травень – місячник патріотичного виховання «Вічна слава героям! Ми низько вклоняємось їм!» та місячник здоров'я «Спорт та здоров'я – спільна турбота»; тиждень безпеки життєдіяльності.

У січні значна увага приділялася громадянському вихованню. У рамках місячника до Дня Соборності України класний керівник 4-А класу Крощенко О.М. провела для учнів 2-4 класів виховну годину «День Соборності України – славетний день в історії України». Формування патріотизму в школярів залишається пріоритетним у закладі, тому що саме національно-патріотичне виховання закладає підвалини для формування свідомості нинішніх і прийдешніх поколінь, які розглядатимуть державу як запоруку власного особистісного розвитку на засадах гуманізму, соціального добробуту, демократії, свободи, толерантності, виваженості, відповідальності, здорового способу життя, готовності до змін у країні, малій батьківщині.

22 січня 2018 року організовано флешмоб «Ланцюг єдності». Вихованці навчального закладу разом з педагогами утворили «ланцюг єдності», під час якого продемонстрували єдність українського народу. 23 січня учні школи долучилися до міської акції «Єдина Україна», символічно зібравшись на мості міста. Цього ж дня керівником гуртка «Школа безпеки» Криницькою І.І. було проведено позакласний захід для учнів 10-11 класів «Перлини України».

Педагог-організатор організувала та провела в січні інформаційні хвилини «Голокост – лихо століття».

З метою виховання в сучасному світі лідерів нової формації 30 січня в закладі було організовано вибори президента учнівського самоврядування. Перемогу із 5 кандидатів здобула Ковальчук Анна, учениця 10-А класу.

На високому рівні було проведено в січні тиждень народознавства в школі. Учні 1-4 класів змагалися на краще виконання колядки чи щедрівки. Учні 5-8 класів узяли участь разом із учителем трудового навчання Федоренко І.М. в етнографічній експедиції «Кулінарні смаки наших предків», посмакували сучасних кулінарних шедеврів. Класні керівники 1-11 класів підготували й провели виховні години «Різдвяні звичаї в українському народному обрядовому циклі». Сім'я та школа мають спільну мету – виховання всебічно розвиненої гармонійної особистості, яка здатна

реалізувати себе в професійному, громадянському і сімейному аспектах.

Лютий місяць був присвячений формуванню естетичних смаків. Розвиток здібності бачити прекрасне у творчій праці, будити радість активної участі в ній, розуміння її високого призначення, створення святкової естетичної обстановки трудової діяльності – ось необхідні шляхи естетичного виховання. Виховними досягненнями цього напрямку є знання про види мистецтва та засоби їх виразності, здатність виражати власне ставлення до мистецтва, до творчої діяльності в мистецькій сфері та самореалізації. У зв'язку з цим у школі проведено виставку малюнків «Збережемо природу для нащадків», години спілкування «Людина - невід'ємна частина природи», «Майбутнє природи у твоїх руках», «Краса людських почуттів».

З метою виховання в учнів почуття патріотизму, уміння співпереживати класним керівником 11-А класу Чут В.Г. була проведена виховна година для учнів 9-11 класів «Ти вічний біль, Афганістане». Спогадами поділилися колишні воїни-афганці: полковник-штурман Слізченко О.М., десантник Гончаренко О.О., учні переглянули документальний фільм «Афганістан».

14 лютого – День святого Валентина – традиційне свято країни й учнів нашої школи. Напередодні цього дня була організована акція «Від серця до серця» - святкова пошта Валентина. Учнівське самоврядування школи поставило скриньки, за допомогою яких діти мали можливість передавати святкові вітальні листівки своїм друзям, однокласникам, учителям. На перервах у фойє школи учителі та учні мали змогу переглянути концерт (пісні, танці), який підготували члени учнівського самоврядування. Напрямок ціннісного ставлення до сім'ї, родини, людей спонукає класних керівників згуртувати класні колективи й проводити родинні свята з метою формування естетичних смаків. Класний керівник 9-А класу Лапоног Л.В. організувала конкурсно-розважальну програму, присвячену Дню святого Валентина, для учнів 6, 8, 9 класів.

У напрямку ціннісного ставлення до природи класним керівником 1-А класу Колодяжною Л.А. була проведена виховна година «Будь природі другом». Лідія Андріївна в доступній формі донесла до учнів думку про те, що людина – господар і головний охоронець природи.

Березень місяць був присвячений родинному вихованню «Ціннісне ставлення до сім'ї, родини». У рамках цього місячника проведено ряд заходів, присвячених темі української жінки. Учні 9-х класів випустили вітальні стіннівки «Вітаємо, любі жінки». У класних родинних годинах проведени виховні години «Мати – символ добра на землі» (1-4 класи), «Роде наш красний» (5-6 класи), «Традиції української родини» (7-8 класи), «Жінка – утілення краси душі, тіла та моральності» (9-11 класи). У рамках місячника родинного виховання класним керівником 5-В класу Вашевою Г.А. було проведено конкурсну програму «Нумо, дівчата!». Класний керівник розширила уявлення дітей про роль дівчини, жінки, матері-берегині роду людського, учила дітей жити та діяти від щирого серця, керуватися в житті чистими помислами. До проведення виховної години були активно залучені батьки.

На високому рівні з нагоди дня народження Т. Шевченка в школі проведено акцію «Весна починається з Шевченка», до якої залучилися учні, учителі, батьки. Акція включала в себе ряд заходів:

- виставку портретів Т. Шевченка, видань «Кобзаря» різних років;
- виставку стінгазет, малюнків до творів Т. Шевченка;
- виставку «Шевченко-художник»;
- флешмоб «Пам'ятаємо тебе, Тарасе!» (проведений по вулиці Шевченка);
- музичний калейдоскоп «Пісенне диво «Кобзаря»;
- екскурсію до шкільної музейної кімнати «Шевченко і Сумщина»;
- інформаційні хвилинки «Пам'ятники Т. Шевченку у світі»;
- поетичний марафон «Послухай слово Кобзаря»;
- конкурс «Я сьогодні у вишиванці»;
- виховну годину «Музи в житті Шевченка»;
- виховні заходи (конкурси, змагання, вікторини).

На високому рівні було проведено класним керівником 9-Б класу Малежик І.М. літературну годину «Навіки з нами серце й пророче слово поета» для учнів 8-10 класів.

Участь учнів у шкільних заходах мало велике значення для піднесення патріотичного та естетичного виховання.

Класні керівники 5-11 класів провели бесіди «Природа – джерело життя та краси», 1-4 класи - «Подорож до Червоної та зеленої книг України», «Рослинний і тваринний світ», «Природу любимо і дбаємо про неї».

Створюючи затишок у класі, члени учнівського самоврядування центру «Наш дім» дбають про озеленення класних кімнат. Конкурс на краще озеленення класних кімнат «Хай буде в школі краса та затишок» показав, що найбільш озеленені класні кімнати 1-А, 1-Б, 2-А, 2-Б, 3-А, 3-Б, 4-А, 5-А, 5-Б, 9-А, 9-Б класів.

У рамках Тижня дитячого читання в шкільній бібліотеці відкрилася поетична скарбниця «У віршах дитячих відкриваю себе...», присвячена 115 річниці від дня народження дитячої поетеси, першого лауреата Республіканської премії імені Лесі Українки Наталі Львівни Забіли. Із слайд-презентації діти дізналися про життєвий шлях поетеси. А краще познайомитися з її творчістю допомогла подорож по Читай-місту творів поетеси. Юні читачі побували на таких зупинках: «Чарівна річка» приспівок, лічилок, скоромовок; «Озеро віршів»; «Ботанічний сад»; «Зоопарк»; «Галявина загадок», Позитивного настрою додав перегляд аудіоказок Наталі Забіли «Рукавичка», «Стояла собі хатка» та «Олівець-малювець».

Квітень місяць був присвячений екологічному та правовому вихованню. Виховними досягненнями цього напрямку є усвідомлення вихованцями-громадянами себе як невід'ємної частини природи, взаємовідносин людини та природи, бережливого ставлення до природи, усвідомлення соціальної значимості праці в житті людини, повага до людей праці, навички самообслуговуючої та суспільно корисної праці. У рамках Тижня ЦО було проведено відзначення 32 роковини Чорнобильської катастрофи. У школі

проведено Єдину виховну годину «Чорнобильський біль». Класні керівники 1-4 класів організували проведення годин спілкування «Чорнобиль... Трагедія... Пам'ять...», класні керівники 5-8 класів – виховні години «Ми пам'ятаємо, ми не допустимо, ми захистимо», класні керівники 9-11 класів – круглі столи «Чорнобиль не має минулого часу», «Дзвони Чорнобиля».

Класний керівник 8-Б класу Місейко Т.Г. організувала проведення уроку мужності «Чорнобиль не має минулого часу». Атмосфера, створена в залі, надихнула глядачів проїнятися тими подіями, згадати героїв, які загинули під час ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС. Учні 9-11 класів активно взяли участь у виставці стінгазет «Чорнобиль – біль України». Педагог-організатор Сухомлин Н.М. із членами учнівського самоврядування провела загальношкільну лінійку-реквієм до річниці трагедії.

З метою виховання ціннісного ставлення до природи учні школи взяли участь в акціях «Озеленення території», «Парад квітів біля школи». Класні керівники 1-4 класів сприяли проведенню конкурсу малюнків «Шануймо природу усюди й завжди».

Спортивні досягнення мають вагомий внесок у розвиток свого фізичного, психічного, соціального «я»: 16 квітня 2018 року відбувся регіональний тур Всеукраїнського спортивно-масового заходу для дітей «Олімпійське лелеченя». У спортивно-масовому дійстві взяли участь п'ять команд: м. Охтирка (Охтирська ЗОШ I-III ступенів № 3), Охтирський район (с. Хухра), м. Краснопілля, Великописарівський район (с. Ямне), с. Боромля. Урочисте відкриття заходу відбулося в актовому залі, де учасників гостинно вітали учні школи піснями, танцями та акробатичними композиціями. Приймали привітання від поважних гостей: заслуженого працівника фізичної культури та спорту, голови Охтирського осередку національного олімпійського комітету в Сумській області, майстра спорту міжнародного класу Ю.М. Меєровича, старшого тренера-викладача відділення легкої атлетики Охтирської ДЮСШ О.О. Сидоренко, методиста відділу освіти Охтирської міської ради Н.І. Гонтаренко. Спортсмени змагалися в чотирьох номінаціях: презентація команди, вікторина на олімпійську тематику, естафети, спортивна гра (волейбол). Яскравим етапом змагань став конкурс презентацій команд. Учні нашої школи показали оригінальний танцювально-спортивний номер і посіли I місце в цій номінації.

Рух, поступ уперед, життєвий оптимізм та невичерпна енергія стали помічниками юних «лелеченят» на спортивних доріжках. Учасники продемонстрували неабияку жагу до перемоги. Поєдинки пройшли в захоплюючій боротьбі, а інтрига щодо переможця тривала до останніх вирішальних хвилин. І ось настає хвилююча мить – підведення підсумків та нагородження переможців. Судді відзначили активність команд, високий рівень фізичної підготовки, прагнення до перемоги. Усі школярі проявили себе справжніми спортсменами, готовими до чесної боротьби за звання бути кращими олімпійськими лелеченятами. За підсумками конкурсних етапів команда школи посіла II місце, поступившись команді м. Краснопілля.

26 квітня 2018 року учні нашої школи радо зустрічали народний аматорський хоровий колектив ветеранів війни, праці та військової служби КЗ «Охтирський міський центр культури і дозвілля» (керівник Олександр Кравченко). Чудові пісні, щирі слова зірвали оплески присутніх учнів та педагогів. З теплими словами подяки до ветеранів звернулася заступник директора з виховної роботи Гузенко О.В., яка побажала учасникам колективу натхнення, творчих злетів та успіхів.

У травні місяці значна увага приділялася патріотичному вихованню. До 73-річниці Перемоги над фашизмом у Європі та 73-ї річниці завершення Другої світової війни відбувся ряд заходів, у яких участь брали всі учасники освітнього процесу: учні, учителі, батьки. 8 травня учні школи вітали ветеранів листівками та квітами. Напередодні святкових травневих днів облаштували пам'ятник Лебедєвої Л.В. Стреленко Ю.О. із групою учнів 10-А класу. Напередодні свята було організовано екскурсії до шкільного музею. Вихованню ціннісного ставлення особистості до суспільства й держави сприяла година пам'яті «Ми повинні знати й пам'ятати», проведена класним керівником 10-Б класу Шудрик Н.І. Наталія Іванівна формувала судження щодо норм поведінки в суспільстві, будила прагнення до самореалізації в добрих справах.

Протягом усього 2017-2018 навчального року члени шкільного волонтерського загону «Янголи щастя» співпрацювали з волонтером Вінник Н.А. і активно відгукувалися на всі прохання воїнів, які виконували завдання в зоні АТО, - збирали продукти, теплі речі, виготовляли маскувальні сітки, сувеніри; передавали відеозвернення, та надавали допомогу учням Луганської області.

Уже стало традицією навесні проводити місячник благоустрою. У нашій школі пройшла акція «Озеленення пришкольної території». У рамках місячника, з метою покращення озеленення території школи обслуговуючим персоналом з допомогою учнів було висаджено багаторічні та однорічні рослини, сформовано клумби з квітами. Сонячна погода та працьовитість учнів з працівниками школи забезпечили гарний настрій та ефективну роботу.

День вишиванки – Всеукраїнське свято, яке покликане зберегти споконвічні народні традиції створення та носіння етнічного вишитого одягу. Щороку в третій четвер травня організатори свята закликають всю Україну одягнути вишиванку. Учні та вчителі нашої школи теж залюбки приєдналися до Всеукраїнської акції. З усмішками на обличчях, піднесено-патріотичним настроєм педагогічні працівники та учні школи розпочали робочий день. Школярі взяли участь у міському святковому марафоні «Вишиванка». У класах відбулися виховні заходи, під час яких учні та вчителі розповідали про історію української вишиванки, про значення кольорів та символів, про те, що кожному регіону України притаманна своя вишиванка. Проведення такого свята продемонструвало, що вихованці школи разом зі своїми батьками відчують себе справжніми українцями та налаштовані на збереження культури, звичаїв і традицій свого народу.

День Європи – це символ започаткування нової успішної моделі мирної співпраці між державами, що ґрунтується на спільних цінностях та інтересах. Кожного року учні нашої школи беруть активну участь у святкуванні Дня Європи. У закладі його відзначають як день спільних цінностей, спільної історії всіх націй континенту. Головна мета свята – формування в школярів позитивної думки щодо євроінтеграції України, знайомство з європейськими цінностями та традиціями, популяризація європейської культурної спадщини. У школі розроблено план заходів з відзначення Дня Європи. Це вікторини, виставки, виховні години, на яких класні керівники роз'яснюють сутність та роль Європейського Союзу, європейського вибору України, передбачено перегляд телепрограм, присвячених європейській інтеграції України, робота ярмарки хенд мейду. Це свято в черговий раз нагадало, що Європа починається у серці кожного українця.

Аналізуючи стан виховної роботи в школі за II семестр, слід відзначити, що найбільш активними у міських та шкільних заходах були класні родини 1-А класу – класний керівник Колодяжна Л.А., 1-Б класу – Бугай Ю.В., 3-А класу – класний керівник Демченко Т.В., 4-А класу – класний керівник Крощенко О.М., 9-А класу – класний керівник Лапоног Л.В., 9-Б класу – класний керівник Малезик І.М., 11-Б класу – класний керівник Чут В.Г.

Не залишається поза увагою робота з превентивного виховання, у якій особлива роль відводиться корекційній та профілактичній роботі. У II семестрі на внутрішкільному обліку перебували такі учні: Брень В. (9-Б клас), Конвісар Д. (11-Б клас), Войт В. (8-А клас), Підлетюк Р. (9-А клас). За період II семестру було проведено 5 засідань ради профілактики, де розглядалися питання дисципліни учнів групи ризику під час навчально-виховного процесу. На засідання було запрошено батьків Бреня В., Войта В., Підлетюка Р., Конвісара Д. Співпраця класних керівників, батьків, психолога, адміністрації допомагає вирішувати питання покращення поведінки та успішності цих учнів. Щодо профілактичної роботи з учнями постійно проводяться бесіди, що спрямовані на корекцію поведінки та успішності. Належну увагу з превентивного виховання приділяють класні керівники Малезик І.М., Шмонько Р.Л., Баранник І.П., Лапоног Л.В. На кінець навчального року усіх учнів знято з обліку.

Чергування учнів – один із виховних компонентів, який дисциплінує учнів, зобов'язує до порядку. У II семестрі чергування по школі здійснювали учні 8-10 класів. Черговий класний керівник разом з учнями класу розпочинав чергування о 07.45. Згідно з вимогами класний керівник розподіляв доручення між учнями, доводив до відома правила та обов'язки чергових, забезпечував явку у визначений термін згідно з графіком. Слід зазначити, що всі класи приділяли належну увагу чергуванню по школі.